

СТАНОВИЩЕ

от проф. Иванка Костова Стамболова дм,

Медицински университет София, Факултет по обществено здраве,
катедра „Здравни грижи“,

член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност
„ДОЦЕНТ”

по обява на ЮЗУ „Неофит Рилски” гр. Благоевград, публикувана в
ДВ. бр. бр.27 от 05.04.2016 г. по научна специалност: **7.5. Здравни грижи
(Социална медицина и организация на здравеопазването и
фармацията).**

I. Данни за кандидата: Д-р Росица Николова Дойновска е асистент във Факултет обществено здраве, здравни грижи и спорт, Катедра „Здравни грижи”, ЮЗУ „Неофит Рилски” гр. Благоевград от 15.10.2015 г. до настоящия момент. През 1981г. се дипломира като медицинска сестра –общ профил в ПМИ МА София. В периода 1993г. -2006 г. Р. Дойновска е следвала и успешно се е дипломирала по следните специалности: „Административен и здравен мениджмънт” ОКС” Магистър” във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий”; „Управление на здравните грижи” ОКС”Бакалавър” във ФОЗ, МУ София; ”Здравен мениджмънт” ОКС”Магистър,МУ Варна, „Здравни грижи” ОКС” Магистър” в МУ Плевен. Защитава през 2012г. дисертационен труд във Военна академия „Г.С.Раковски” на тема „Предизвикателства пред управлението на медицинския персонал в Българската армия и направления за разрешаването им” с образователна и научна степен „ДОКТОР“. Работи като редова медицинска сестра в периода 1981-1999г., след конкурс заема длъжността Старша медицинска сестра в Клиника по пневмология и фтизиатрия във ВМА – МБАЛ - София. Ас. д-р Росица Дойновска е с висока образователна и научна активност, с отлични постижения в процеса на обучение и работата си. Ас. д-р Р. Дайновска се обучава и разширява познанията си непрекъснато - представя 61 сертификата за участия в курсове за следдипломно обучение. Притежава организаторски и управленски качества, които проявява в дейността си като председател на дружеството на БАПЗГ към ВМА-МБАЛ-София. По нейна инициатива и ръководство са организирани три научно-практически конференции по здравни грижи към ВМА. Р. Дойновска е отличена четири

пъти от (2007-2013г.) с грамоти за заслуги в областта на здравните грижи и професионалист на годината в категория „Ръководител по здравни грижи” във ВМА. Член е на престижни професионални организации в страната така и в чужбина. С цялостната си дейност Дойновска има принос за повишаване качеството на здравните грижи във ВМА, както и за обучението на студенти от специалността „медицинска сестра”. Тя е преподавател в професионалното обучение, осъществявано от ЦПО на БАПЗГ по специалностите „Здравен асистент” и „Болногледач”. Издига и отстоява престижа на професионалистите по здравни грижи в България.

II. Данни за научната продукция и дейност на кандидата:

Кандидатът за длъжността е автор и съавтор на общо 78 научни публикации, от които 1 монография и съавтор в два учебника. Статиите в български периодични списания и научни сборници са 24, от които 15 самостоятелни и 9 в съавторство; статии в реферирани списания в чужбина – 4; доклади от научни конгреси и конференции в България 12, от които 4 самостоятелни и 8 в съавторство; доклади от научни международни форуми в чужбина 8; резюмета от национални конгреси и конференции 14; резюмета от международни конгреси и конференции - 13. Представени са данни за цитирания на научните статии в България - 17.

В монографичния труд ***„Подбор атестиране и адаптация на професионалистите по здравни грижи в Многопрофилините болници на Военномедицинска академия“*** са представени разработените от авторката практико-приложни идеи оптимизиране на мениджмънта на здравните грижи и на ръководителите по здравни грижи във връзка с подбора, адаптирането и атестирането на новоназначените професионалисти по здравни грижи в структурите на ВМА. Предложеният монографичен труд има съществен принос за управлението на здравните грижи в структурите на ВМА, но така също може да служи и на ръководителите по здравни грижи от други лечебни заведения. Монографичният труд изцяло отговаря на изискванията за научна разработка от този вид – съдържа общо 96 страници, използвани са 56 литературни източника на кирилица, 3 на латиница и един интернет източник.

Д-р Росица Дойновска е първи автор на научения труд ***„Управление на здравната система“***. В глави: трета, шеста, седма, глава е представена характеристика на вътрешната и външната среда на здравната организация, управлението на промяната, управлението на човешките ресурси в

здравната организация. Извършен е аргументиран анализ на моделите за финансиране на медицинските дейности в САЩ и страни от Европейския съюз - девета и десета глава на книгата.

Участието на ас. д-р Р. Дойновска в учебника *„Белодробни болести“*, се представя в една глава, в която са представени същността и принципите на сестринските грижи при пациенти с белодробни заболявания. Професионално са описани и обяснени общите и специфични сестрински грижи, извършвани от медицинската сестра за пациенти със заболявания на дихателната система. Дългогодишният практически опит на ас. Дойновска за такива пациенти е академично представен в учебника и дава възможност на студентите от специалностите „медицинска сестра” и „акушерка” да го използват по учебните дисциплини като *Сестрински грижи при болни със соматични заболявания, Вътрешни болести, Сестрински грижи по домовете и Сестрински грижи при възрастни*.

Представените от кандидата научни трудове могат да се систематизират в три направления:

1. Мениджмънт на здравните грижи - организация и професионална реализация на медицинските сестри. В това направление научно-приложните приноси на авторката се доказват от представения самостоятелен труд и 16 заглавия на статии и доклади (№ 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 28). В посочената научна продукция кандидатът разработва и представя задълбочен преглед и изследвания относно статуса на медицинската сестра във военномедицинската организация и нейната специфика. Особен интерес представляват тематиките, които касаят управлението на човешките ресурси в здравната организация – планиране, подбор на персонала, атестация, оценка на качеството на здравните грижи.

2. Обучение и следдипломна квалификация на специалистите по здравни грижи – включени са по приложения списък 19 заглавия от научните трудове на кандидата (№ 1, 3, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 14, 21, 23, 26). Изследвана е ролята на следдипломното обучение за професионалното развитие и кариерни възможности на медицинските сестри. Научен интерес представляват представените проучвания по отношение на качеството на практическото обучение на студенти и медицински сестри, професионалната квалификация, удовлетвореността от професията и перспективите за развитие на специалистите по здравни грижи.

3.Профилактика, превенция и контрол на вътреболнични инфекции , представени в 10 научни съобщения (№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 20). Изследвани и анализирани са мероприятията, свързани с профилактиката, превенцията и контрола на нозокомиалните инфекции, информираността и превантивните дейности, които медицинските сестри трябва да осъществяват в процеса на здравни грижи. Изследвани са факторите, които причиняват стрес на работното място, както и подходите за справяне със стреса и умората при медицинските сестри. Представените публикации в това направление представляват значим практически принос за обучението и професионалната практика на медицинските сестри защото изследват значим и приоритетен проблем в здравеопазването.

III. Данни за учебна и преподавателска дейност на кандидата:

Ас. д-р Р. Дойновска представя справка (Приложение №14) за учебна натовареност от катедра Здравни грижи към ЮЗУ “Неофит Рилски“ за преподавателска ангажираност от 680 ч., от тях лекции по учебната дисциплина „Философия и въведение в сестринските грижи. Теоретични основи” – 70 ч. и лекции по учебната дисциплина „Практически основи на сестринските грижи”- 270ч. на студенти от специалност „Медицинска сестра“.

Кандидатът прилага справки за участие в обучението на студенти като наставник по време на клинична практика, преддипломен стаж и в държавен практически стаж на студенти по „Управление на здравните грижи” ОКС „бакалавър” и „магистър”. През 2016г. тя участва в проект: *Изследване ефективността по симулационно-базирани клинични умения при работа с пациенти на студенти от направление „Здравни грижи“*. През 2014г. има проведен курс на медицински сестри за работа с пациенти с хронична обструктивна белодробна болест, организиран от Българското дружество по белодробни болести. От 2016 г. е ръководител на учебно- изследователски център Здравни грижи в ЮЗУ „Неофит Рилски“.

IV. Оценка на научните и практическите приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция:

В резултат на цялостната научна дейност на кандидата са постигнати следните теоретични и научно-приложни приноси:

- Представени са теоретични модели за управление на персонала от многопрофилните болници на ВМА, които могат да се адаптират и за работещите в други здравни структури;
- Анализирани са характеристиките и методите за изграждане и изследване на здравните организации;
- Разгледани и обобщени са причините за промени в здравната организация, осъществена е класификация на организационната промяна и съпътстващите я съпротиви;
- Разработена е програма за професионален подбор на специалистите по здравни грижи;
- Разработена е методика за провеждане на интервю с кандидатите за работа, допълнена с формуляр за оценяване на кандидатите по време на интервю;
- Предложени са подходи за проектиране на длъжности и създаване на длъжностни характеристики на специалистите по здравни грижи във ВМА;
- Разработени са насоки за подобряване на атестирането на специалистите по здравни грижи;
- Разработена и е въведена хронометражна методика за определяне на необходимия брой медицински сестри.

Приложение в практиката на научните постижения на кандидата:

1. Във ВМА-МБАЛ - София са използвани предложените от кандидата критерии за оценка при атестиране на специалистите по здравни грижи;
2. Значителна част от сестринската документация, разработената от кандидата е въведена в практиката;
3. Чрез разработените и реализирани курсове за следдипломно обучение на медицински сестри от кандидата е постигнато повишаване качеството на здравните грижи за пациенти с белодробни заболявания;
4. Представените подробно и изчерпателно разработени дейности и грижи за пациентите със заболявания на дихателната система, успешно могат да се използват в обучението на студенти медицински сестри при изучаване на учебната дисциплина „Сестрински грижи при болни със соматични заболявания”;

Представена е справка за 17 цитирания на научните статии в България.

V. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки!

Препоръки:

1. Да се проучат от кандидата потребностите, мотивацията и нагласите на зрелостниците в югозападния регион за обучение по специалността „медицинска сестра“;
2. Да се потърсят възможности за организиране на научни и обществени прояви на студентите в региона;
3. Да се поддържа високо ниво и актуалност на научни знания и практически умения в областта на здравните грижи чрез участие в обучения, научни форуми у нас и в чужбина и международен обмен на студенти.

VI. Лични впечатления

Познавам ас. Росица Дойновска, дм като мой студент и колега-преподавател. Кандидатката притежава редица личностни и професионални качества, които развива и прилага успешно в научната и трудова кариера. Показва добро владение на преподавания материал, силно чувство за отговорност и организираност, амбиция и воля в реализирането на творческите идеи. Тя е толерантен, тактичен и етичен колега с чудесни комуникативни умения и умения за екипна работа, с организационен талант и позитивност.

VII. Заключение

Кандидатът в конкурса ас. Росица Дойновска е единствен кандидат. Тя има необходимите качества, квалификация, научна и учебна дейност за академичната длъжност „доцент“. Представените научни трудове и учебната дейност са в съответствие с наукометричните изисквания на ЮЗУ „Неофит Рилски“. След задълбочено запознаване с представените материали по конкурса и отчитане тяхната значимост, както и съдържащите се в тях теоретични и научно – приложни приноси, успешно внедрени в практиката, убедено давам ***положителна оценка***.

Във връзка с гореизложеното препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да присъди на Росица Николова Дойновска научното звание „доцент ” в ЮЗУ „Неофит Рилски” гр. Благоевград по научна специалност:

7.5. Здравни грижи (Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията).

16.07.2016г.

член на научно жури:

София

проф. Ив. Стамболова, дм